

Hà Nội, ngày 01 tháng 01 năm 2024

Số: KNHD-01/NTBO/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC NAM TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/01/2024 đến ngày 31/01/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 12, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 71 - 93%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 409 - 514°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 68 - 76mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 0 - 70mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 25 - 29°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 18 - 24°C, nhiệt độ trung bình xấp xỉ đến cao hơn từ 1,0 - 1,5°C so với trung bình nhiều năm (TBNN) cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa (TLM) tại tỉnh Quảng Nam phổ biến cao hơn từ 50-150mm, tại TP. Đà Nẵng cao hơn trên 300mm, các tỉnh Quảng Ngãi và Bình Định thấp hơn từ 100-200mm so với TBNN cùng thời kỳ.

Trong tháng, do ảnh hưởng của các đợt KKL kết hợp với nhiễu động gió Đông, gây mưa vừa, mưa to đến rất to, cụ thể: Đợt mưa từ ngày 01-04/12 từ TP. Đà Nẵng đến Quảng Ngãi; đợt mưa 17-20/12 từ TP. Đà Nẵng đến Phú Yên. Ngoài ra, các tỉnh phía Nam của khu vực ngày có nắng nóng, tổng lượng mưa tương đối thấp (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01 - 31/12/2023)

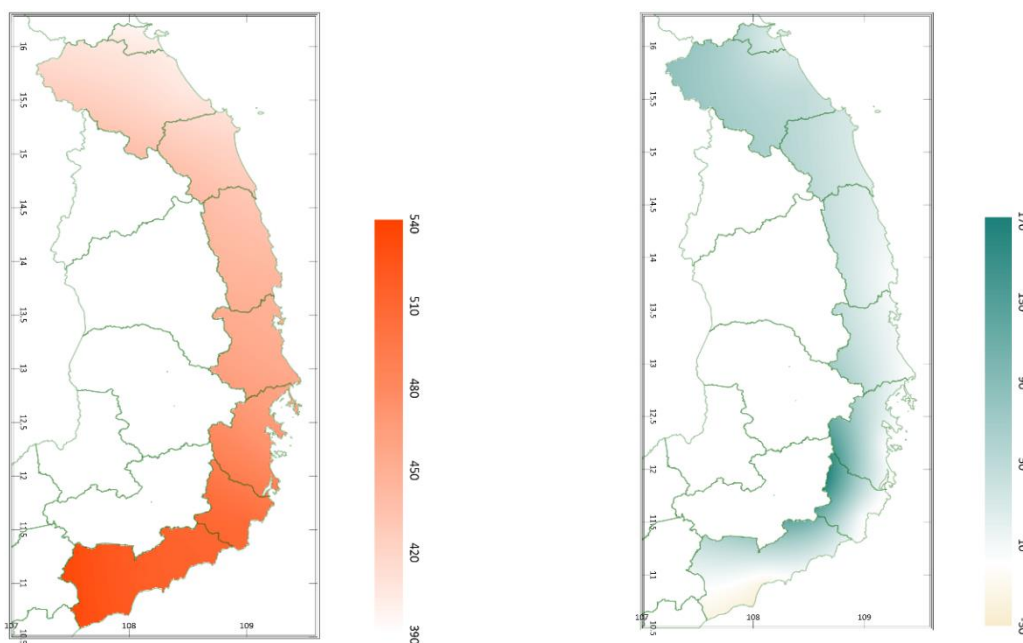
Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 12
Độ ẩm không khí (%)	70,9 - 90,3	70,6 - 91,8	70,6 - 95,9	70,7 - 92,6
Nhiệt độ tối cao (°C)	27,5 - 30,1	26,6 - 29,6	19,2 - 28,1	24,5 - 29,1
Nhiệt độ tối thấp (°C)	18 - 24,7	17,2 - 25,2	17,1 - 22,6	17,6 - 24,2
Tích ôn hữu hiệu (°C)	150,8 - 192,8	131,2 - 177	94,2 - 145,3	408,8 - 514,1
Mưa hữu hiệu (mm)	0,2 - 20	0 - 33,3	0 - 20,8	0,3 - 69,9
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	24,9 - 27,3	22,1 - 24,5	20,9 - 23,7	68,0 - 75,5

Tháng 12, tuần đầu tháng khu vực Nam Trung Bộ có mưa rào và dông, cục bộ có mưa to (mưa tập trung vào chiều, tối) đã gây đổ ngã một số diện tích lúa và rau màu tại một số tỉnh phía Bắc của khu vực. Tuy nhiên, khu vực này có nắng thuận lợi cho việc xuống giống gieo sạ lúa Đông Xuân, cũng như công tác thu hoạch cây ăn quả có múi, nho, thanh long và một số diện tích sẵn đến kỳ thu hoạch.

Sang giữa và cuối tháng 12, khu vực Nam Trung Bộ lượng mưa có xu thế giảm dần, một số tỉnh hầu như không có mưa như: Ninh Thuận, Bình Thuận đã tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình xuống giống, gieo sạ lúa Đông Xuân, cũng như công tác thu hoạch cây ăn quả có múi, nho, thanh long và một số diện tích sẵn đến kỳ thu hoạch. Tuy nhiên, một số diện tích rau màu, ngô, lạc tại tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận đã bị ảnh hưởng do thiếu nước trong điều kiện thời tiết không có mưa.

Ngoài ra, các tỉnh/TP từ Đà Nẵng - Khánh Hòa thời tiết có mưa rào và dông tạo điều kiện thuận lợi cho bệnh đốm nâu, bệnh thán thư,... gây hại tăng trên các vườn thanh long; nhện đỏ, bệnh khảm lá tiếp tục lây lan trên sản vụ mới đang ở giai đoạn cây con – phát triển thân lá; trên cây rau, màu bọ nhảy, sâu xanh bướm trắng, sâu khoang hại tăng, sâu tơ, rệp, bệnh sương mai,... tiếp tục hại cục bộ. Trên toàn khu vực Nam Trung Bộ, chuột hại rải rác trên các trà lúa, nặng cục bộ trên giống gieo lúa Đông Xuân sớm, Ốc bươu vàng lây lan theo nguồn nước, gây hại diện rộng, nặng cục bộ trên lúa Đông Xuân sớm giai đoạn sạ - mạ, bọ trĩ, ruồi đục nõn, sâu cuốn lá nhỏ,...phát sinh gây hại nhẹ rải rác trên lúa Đông Xuân sớm giai đoạn mạ - đẻ nhánh.

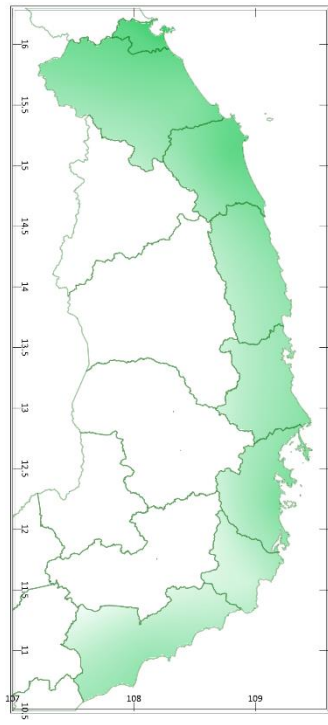
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (Từ ngày 01/01/2024 đến ngày 31/01/2024)

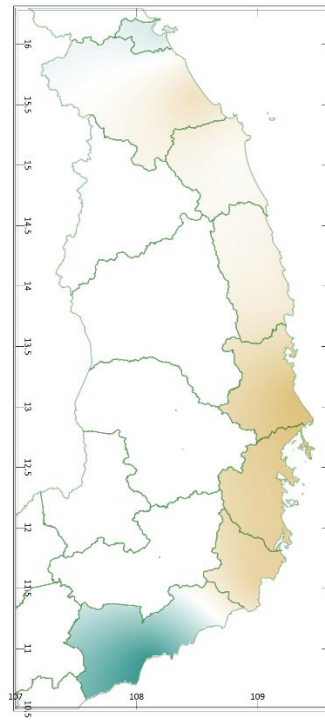
a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

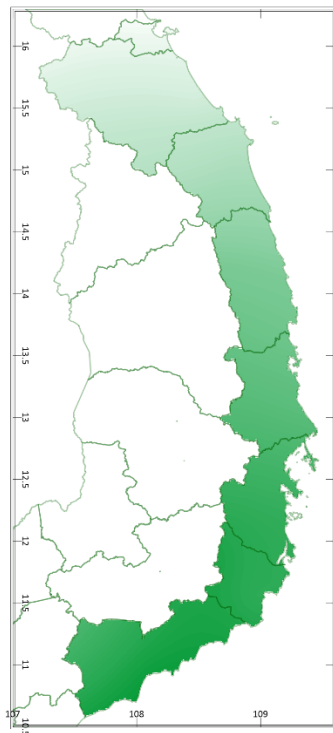

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

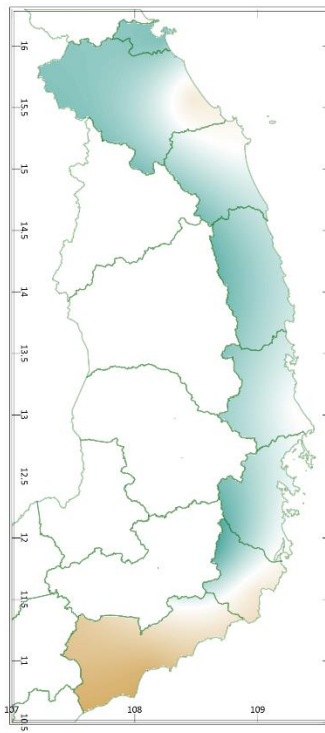

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

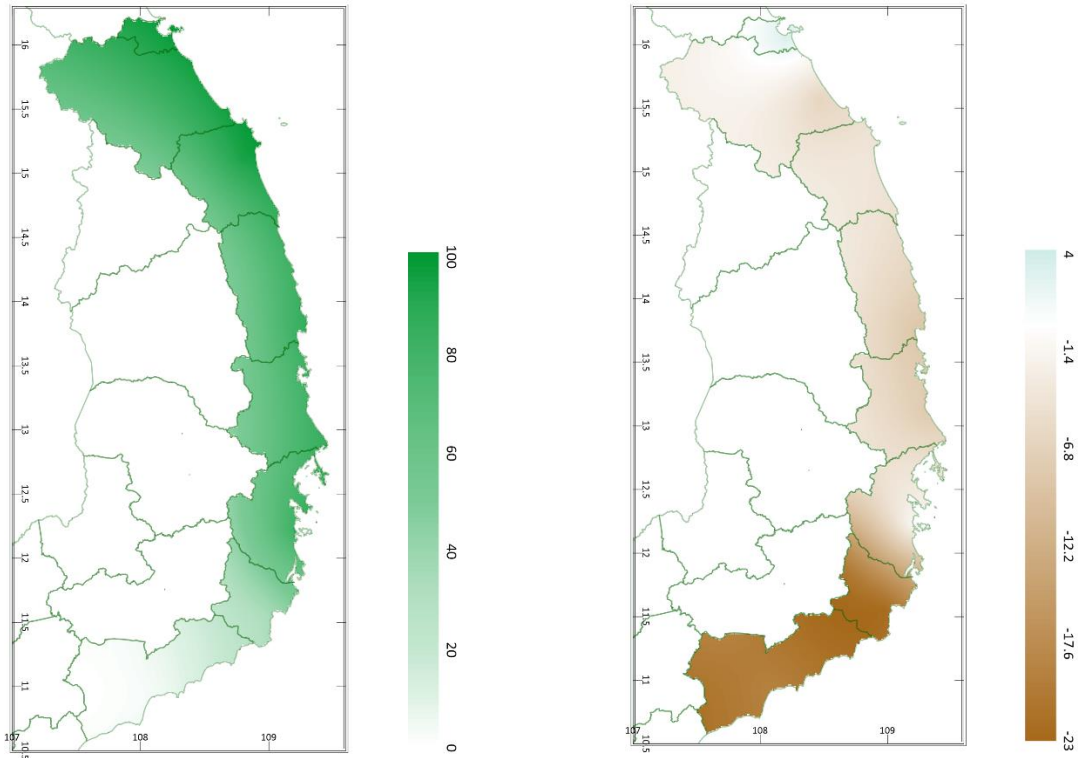

a) Bốc thoát hơi tiềm năng tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

a) Độ ẩm đất tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 4: Bản đồ độ ẩm đất

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 23 - 28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 21 - 24°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 151 - 185°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 118 - 166°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 126 - 166°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng nhiệt độ tích lũy tại hầu hết các tỉnh/TP trên khu vực Nam Trung Bộ có xu thế cao hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 10 - 170°C; riêng phía Tây Nam của tỉnh Bình Thuận có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức 30°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 1 - 11mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 19 - 50mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 2 - 29mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại hầu hết các tỉnh trên khu vực Nam Trung Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng từ 7 - 35mm; riêng TP. Đà Nẵng, một phần phía Bắc tỉnh Quảng Nam và tỉnh Bình Thuận (ngoại trừ khu vực tiếp giáp với Ninh Thuận) có xu thế cao hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức khoảng 7 - 35mm.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 71 – 79mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại các hầu hết tỉnh/TP trên khu vực Nam Trung Bộ có xu thế cao hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 0,16 – 2mm; riêng một phần phía Đông Nam tỉnh Quảng Nam, một phần phía Đông Bắc tỉnh Quảng Ngãi, phía Đông của tỉnh Ninh Thuận và hầu hết tỉnh Bình Thuận có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức khoảng 0,76 – 2,6mm.

Độ ẩm đất dự báo trong tháng tới hầu hết các tỉnh đạt khoảng 34 – 96% (riêng tỉnh Bình Thuận độ ẩm đất đạt 4%). Tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận có độ ẩm đất thấp hơn so với các tỉnh khác trên khu vực Nam Trung Bộ. So với cùng kỳ năm trước, độ ẩm đất tại hầu hết các tỉnh trên khu vực Nam Trung Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 1,4 – 23%; riêng TP Đà Nẵng có xu thế cao hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức khoảng 4%.

Độ ẩm không khí tháng 01/2024 dao động trong khoảng 71 - 87%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 1
Độ ẩm không khí (%)	72,5 - 84,6	72,2 - 90,6	67,4 - 87	70,8 - 87,3
Nhiệt độ tối cao (°C)	24,8 - 28,2	21,1 - 27	22,6 - 27,6	22,9 - 27,6
Nhiệt độ tối thấp (°C)	21,5 - 23,9	20,6 - 24,5	20,7 - 23,8	21,0 - 24,1
Tích ôn hữu hiệu (°C)	151,3 - 185,1	118,4 - 166,4	126,2 - 166,2	401,5 - 517,7
Mưa hữu hiệu (mm)	0,8 - 11,4	18,7 - 49,7	1,9 - 28,7	30,6 - 71,4
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	24,4 - 27,1	22,6 - 25,2	23,6 - 25,5	70,5 - 77,8
Độ ẩm đất (%)	4 - 96			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 01/2024 tại khu vực Nam Trung Bộ phổ biến cao hơn khoảng 1,0-2,0°C so với TBNN cùng thời kỳ, tổng lượng mưa phổ biến thấp hơn 5-15mm, riêng khu vực Đà Nẵng đến Khánh Hòa thấp hơn từ 20-40mm so với TBNN cùng thời kỳ. Thời kỳ này có thể xuất hiện các đợt mưa đông, cục bộ có mưa vừa, mưa to kèm khả năng xuất hiện các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như lốc, sét và gió giật mạnh. Tại Nha Trang (Khánh Hòa) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,5-25,5°C, lượng mưa 20-40mm cho cả thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV Quốc gia).

Trên khu vực Nam Trung Bộ, nửa đầu tháng 1/2024 tiếp tục thu hoạch hết những diện tích lạc vụ mùa; cây lạc vụ Đông Xuân chủ yếu trong giai đoạn cây con – phát triển thân lá. Lạc là cây trồng chịu hạn, tuy nhiên, chỉ có khả năng chịu hạn ở một giai đoạn nhất định, thời kỳ này cần duy trì độ ẩm đất khoảng 70 – 75% để đảm bảo cho cây sinh trưởng và phát triển tốt nhất. Tháng tới, khu vực có thể xuất hiện các đợt mưa dông, cục bộ có mưa vừa, mưa to, độ ẩm đất dự báo phân bố không đều, dao động trong khoảng 4 - 96% (trong đó tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận lần lượt có độ ẩm đất đạt 33% và 4%; các tỉnh còn lại có độ ẩm đất cao hơn 75%). Qua đó có thể thấy, hầu hết các tỉnh trên khu vực Nam Trung Bộ (ngoại trừ tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận) tháng tới có độ ẩm đất cao hơn so với độ ẩm thích hợp cho cây lạc sinh trưởng, người dân cần chú ý khơi thông mương rãnh, lên luống cao để thoát nước kịp thời cho cây lạc khi có mưa to – rất to, đặc biệt các vùng trũng thấp, không để ngập úng gây thối rễ, chết cây và tạo điều kiện cho sâu bệnh phát sinh, phát triển và gây hại. Riêng tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận tháng tới tiếp tục không mưa, độ ẩm đất dự báo không đáp ứng so với độ ẩm thích hợp cho cây lạc sinh trưởng, do đó, những nơi có điều kiện cần tiến hành tưới nước cho lạc theo 2 cách, một là tưới phun đều ruộng lạc, ướt thấm đất, hai là tháo nước đầy vào các rãnh, ngập mặt luống thì tháo nước ra. Thời tiết tháng tới tạo điều kiện thuận lợi cho một số sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại trên lạc như: bệnh lở cổ rễ, thối gốc mốc đen, thối gốc mốc trắng, héo xanh vi khuẩn, sâu xanh, sâu khoang, sâu cuốn lá, bệnh đốm lá, gỉ sắt... cần thường xuyên thăm đồng, khi phát hiện sâu bệnh phải triển khai biện pháp phòng trừ hiệu quả, tránh để lây lan diện rộng.

Tháng 01/2024, rau màu chủ yếu trong các giai đoạn sinh trưởng và phát triển. Đối với các loại rau, cần đảm bảo đủ độ ẩm đồng ruộng khoảng 70-75% cho cây sinh trưởng phát triển, giai đoạn ra hoa và nuôi quả độ ẩm đất thích hợp là 80 - 85%. Dự báo tháng 1 khu vực có mưa rào và dông, cục bộ có mưa vừa – mưa to, độ ẩm đất dự báo dao động từ 4 - 96% (trong đó tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận lần lượt 33% và 4%, tỉnh Phú Yên có độ ẩm đất đạt 79%, các tỉnh còn lại có độ ẩm đất trên 85%). Qua đó có thể thấy, độ ẩm đất tại tỉnh Phú Yên thuận lợi cho rau màu sinh trưởng và phát triển; đối với tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận, thời tiết không mưa, độ ẩm đất không đủ đảm bảo cho cây sinh trưởng, người dân cần chủ động nguồn nước tưới bổ sung, đảm bảo đủ ẩm cho rau màu sinh trưởng và phát triển. Các tỉnh/TP từ Đà Nẵng – Bình Định và tỉnh

Khánh Hòa độ ẩm đất cao hơn so với nhu cầu của rau màu, do đó, đối với những tỉnh này, người dân cần lưu ý lên luống cao, khơi thông mương rãnh để thoát nước kịp thời khi có mưa xảy ra, nhằm hạn chế tối đa tình trạng bị ngập úng gây ngã đổ, thối rễ, chết rau; sau khi nước rút, trời tạnh ráo, cần xới nhẹ để phá váng nhằm giúp đất thông thoáng khí, bón phân bổ sung cho rau nhanh phục hồi. Đối với những diện tích rau chuẩn bị gieo trồng, cần lựa chọn những loại rau ngắn ngày với lá nhỏ và tán gọn, đất trồng ở những vùng cao, tơi xốp và thoát nước tốt; đối với những diện tích rau đã trồng cần kết hợp tia càn, bấm ngọn và làm sạch cỏ dại trong ruộng để giúp giảm độ ẩm của đất; đối với những diện tích rau đã đến kỳ thu hoạch cần tranh thủ những lúc tạnh mưa nhanh chóng thu hoạch, hạn chế tối đa mưa to làm đổ ngã, thối nhũn rau màu ảnh hưởng đến năng suất. Trên toàn khu vực, thời tiết tạo điều kiện thuận lợi cho một số sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại trên rau như: bệnh phấn trắng, bệnh đốm nâu, ruồi đục trái, sâu xanh, sương mai...do đó, cần chủ động các biện pháp phòng trừ có hiệu quả sâu bệnh.

Tin phát ngày: 01/01/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/02/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng